

RESOLUTION 56/83 vom 12. 12. 2001
(A/56/589 und Corr.1, Ziffer 10)

**56/83. Verantwortlichkeit der Staaten für
völkerrechtswidrige Handlungen**
**Verantwortlichkeit der Staaten für
völkerrechtswidrige Handlungen**

**1 Teil DIE VÖLKERRECHTSWIDRIGE
HANDLUNG EINES STAATES**
Kapitel I - Allgemeine Grundsätze

**Artikel 1- Verantwortlichkeit eines Staates für
seine völkerrechtswidrigen Handlungen**

Jede völkerrechtswidrige Handlung eines
Staates hat die völkerrechtliche
Verantwortlichkeit dieses Staates zur Folge.

**Artikel 2 - Elemente der völkerrechtswidrigen
Handlung eines Staates**

Eine völkerrechtswidrige Handlung eines
Staates liegt vor, wenn ein Verhalten in Form
eines Tuns oder eines Unterlassens

a) dem Staat nach dem Völkerrecht zurechenbar
ist und

b) eine Verletzung einer völkerrechtlichen
Verpflichtung

des Staates darstellt.

**Резолюция, принятая Генеральной
Ассамблеей**

[по докладу Шестого комитета (A/56/589 и
Поправки 1, пункт 10)]

**56/83. Ответственность государств за
международно-противоправные деяния**

**ЧАСТЬ ПЕРВАЯ МЕЖДУНАРОДНО-
ПРОТИПРАВНОЕ ДЕЯНИЕ
ГОСУДАРСТВА**
Глава I Общие принципы

Статья 1

**Ответственность государства за его
международно-противоправные деяния**

Каждое международно-противоправное
деяние государства влечет за собой
международную ответственность этого
государства.

Статья 2

**Элементы международно-противоправного
деяния государства**

Международно-противоправное деяние
государства имеет место, когда какое-либо
поведение, состоящее в действии или
бездействии:

a) присваивается государству по
международному праву; и

b) представляет собой нарушение международно-
правового

обязательства этого государства.

**Резолюція, прийнята Генеральною
Асамблеєю**

[за доповіддю Шостого комітету (A/56/589
та Поправки1, пункт 10)]

**56/83. Відповідальність держав за
міжнародно протиправні діяння**

**ЧАСТИНА ПЕРША МІЖНАРОДНО-
ПРОТИПРАВНІ ДІЯННЯ ДЕРЖАВИ**
Розділ I Загальні принципи

Стаття 1

**Відповідальність держави за її міжнародно-
протиправні діяння**

Кожне міжнародно-протиправне діяння держави
спричиняє міжнародну відповідальність цієї
держави.

Стаття 2

**Елементи міжнародно-протиправного діяння
держави**

Міжнародно-протиправне діяння держави має
місце, коли будь-яка поведінка, що складається в
дії або бездіяльності:

a) присвоюється державі за міжнародним правом;
та

b) являє собою порушення міжнародно-правового
зобов'язання цієї держави

Artikel 3 Beurteilung der Handlung eines Staates als völkerrechtswidrig

Die Beurteilung der Handlung eines Staates als völkerrechtswidrig bestimmt sich nach dem Völkerrecht. Diese Beurteilung bleibt davon unberührt, dass die gleiche Handlung nach innerstaatlichem Recht als rechtmäßig beurteilt wird.

Kapitel II - Zurechnung eines Verhaltens zu einem Staat

Artikel 4 - Verhalten von Staatsorganen

1. Das Verhalten eines jeden Staatsorgans ist als Handlung des Staates im Sinne des Völkerrechts zu werten, gleichviel ob das Organ Aufgaben der Gesetzgebung, der vollziehenden Gewalt, der Rechtsprechung oder andere Aufgaben wahrnimmt, welche Stellung es innerhalb des Staatsaufbaus einnimmt und ob es sich um ein Organ der Zentralregierung oder einer Gebietseinheit des Staates handelt.

2. Ein Organ schließt jede Person oder Stelle ein, die diesen Status nach dem innerstaatlichen Recht des Staates innehat.

Статья 3 Квалификация деяния государства как международно-противоправного

Квалификация деяния государства как международно-противоправного определяется международным правом. На такую квалификацию не влияет квалификация этого деяния как правомерного по внутригосударственному праву.

Глава II Присвоение поведения государству

Статья 4 Поведение органов государства

1. Поведение любого органа государства рассматривается как деяние данного государства по международному праву независимо от того, осуществляет ли этот орган законодательные, исполнительные, судебные или какие-либо иные функции, независимо от положения, которое он занимает в системе государства, и независимо от того, является ли он органом центральной власти или административно-территориальной единицы государства.

2. Понятие «орган» включает любое лицо или любое образование, которое имеет такой статус по внутригосударственному праву.

Статья 3 Кваліфікація діяння держави як міжнародно- протиправного

Кваліфікація діяння держави як міжнародно-протиправного визначається міжнародним правом. На таку кваліфікацію не впливає кваліфікація цього діяння як правомірною за внутрішньодержавним правом.

Розділ II Присвоєння поведінки державі

Статья 4 Поведінка органів держави

1. Поведінка будь-якого органу держави розглядається як діяння цієї держави за міжнародним правом незалежно від того, здійснює цей орган законодавчі, виконавчі, судові або будь-які інші функції, незалежно від положення, яке він займає у системі держави, та незалежно від того, чи є він органом центральної влади або адміністративно-територіальної одиниці держави.

2. Поняття «орган» включає будь-яку особу або будь-яку організацію, яка має такий статус за внутрішньодержавним правом.

Artikel 5- Verhalten von Personen oder Stellen, die hoheitliche Befugnisse ausüben

Das Verhalten einer Person oder Stelle, die kein Staatsorgan im Sinne von Artikel 4 ist, die jedoch nach dem Recht des betreffenden Staates ermächtigt ist, hoheitliche Befugnisse auszuüben, ist als Handlung des Staates im Sinne des Völkerrechts zu werten, sofern die Person oder Stelle im Einzelfall in dieser Eigenschaft handelt.

Artikel 6- Verhalten von Organen, die einem Staat von einem anderen Staat zur Verfügung gestellt werden

Das Verhalten eines Organs, das einem Staat von einem anderen Staat zur Verfügung gestellt wird, ist als eine Handlung des ersteren Staates im Sinne des Völkerrechts zu werten, wenn das Organ in Ausübung hoheitlicher Befugnisse des Staates handelt, dem es zur Verfügung gestellt wird.

Статья 5 Поведение лиц или образований, осуществляющих элементы государственной власти

Поведение лица или образования, не являющегося органом государства в соответствии со статьей 4, но уполномоченного правом этого государства осуществлять элементы государственной власти, рассматривается как деяние этого государства по международному праву, при условии, что в данном случае это лицо или образование действует в этом качестве.

Статья 6 Поведение органов, предоставленных в распоряжение государства другим государством

Поведение органа, предоставленного в распоряжение государства другим государством, рассматривается как деяние первого государства по международному праву, если этот орган действует в осуществление элементов государственной власти того государства, в распоряжение которого он предоставлен.

Стаття 5 Поведінка осіб або утворень, які здійснюють елементи державної влади

Поведінка особи або утворення, що не є органом держави відповідно до статті 4, але є уповноваженим правом цієї держави здійснювати елементи державної влади, розглядається як діяння цієї держави за міжнародним правом, за умови що в даному випадку ця особа або це утворення діє у такій якості.

Стаття 6 Поведінка органів, наданих у розпорядження держави іншою державою

Поведінка органу, наданого у розпорядження держави іншою державою, розглядається як діяння першої держави за міжнародним правом, якщо цей орган діє у здійсненні елементів державної влади тієї держави, у розпорядження якої його надано.

Artikel 7 - Kompetenzüberschreitung oder weisungswidriges Handeln

Das Verhalten eines Staatsorgans oder einer zur Ausübung hoheitlicher Befugnisse ermächtigten Person oder Stelle ist als Handlung des Staates im Sinne des Völkerrechts zu werten, wenn das Organ, die Person oder die Stelle in dieser Eigenschaft handelt, selbst wenn sie ihre Kompetenzen überschreiten oder Weisungen zuwiderhandeln.

Artikel 8 - Von einem Staat geleitetes oder kontrolliertes Verhalten

Das Verhalten einer Person oder Personengruppe ist als Handlung eines Staates im Sinne des Völkerrechts zu werten, wenn die Person oder Personengruppe dabei faktisch im Auftrag oder unter der Leitung oder Kontrolle dieses Staates handelt.

Artikel 9 - Verhalten im Falle der Abwesenheit oder des Ausfalls der staatlichen Stellen

Das Verhalten einer Person oder Personengruppe ist als Handlung eines Staates im Sinne des Völkerrechts zu werten, wenn die Person oder Personengruppe im Falle der Abwesenheit oder des Ausfalls der staatlichen Stellen faktisch hoheitliche Befugnisse ausübt und die Umstände die Ausübung dieser Befugnisse erfordern.

Статья 7 Превышение полномочий или нарушение указаний

Поведение органа государства либо лица или образования, уполномоченных осуществлять элементы государственной власти, рассматривается как деяние этого государства по международному праву, если этот орган, лицо или образование действуют в этом качестве, даже если они превышают свои полномочия или нарушают указания.

Статья 8 Поведение под руководством или контролем государства

Поведение лица или группы лиц рассматривается как деяние государства по международному праву, если это лицо или группа лиц фактически действует по указаниям либо под руководством или контролем этого государства при осуществлении такого поведения.

Статья 9 Поведение в отсутствие или при несостоятельности официальных властей

Поведение лица или группы лиц рассматривается как деяние государства по международному праву, если это лицо или группа лиц фактически осуществляет элементы государственной власти в отсутствие или при несостоятельности официальных властей и в условиях, требующих осуществления таких элементов власти.

Стаття 7 Перевищення повноважень або порушення вказівок

Поведінка органу держави або особи або утворення, уповноважених здійснювати елементи державної влади, розглядається як діяння цієї держави за міжнародним правом, якщо цей орган, особа чи утворення діють у цій якості, навіть якщо вони перевищують свої повноваження або порушують вказівки.

Стаття 8 Поведінка під керівництвом або контролем держави

Поведінка особи або групи осіб розглядається як діяння держави за міжнародним правом, якщо ця особа або група осіб фактично діє за вказівками або під керівництвом або контролем цієї держави при здійсненні такої поведінки.

Стаття 9 Поведінка під час відсутності або при неспроможності офіційної влади

Поведінка особи або групи осіб розглядається як діяння держави за міжнародним правом, якщо ця особа або група осіб фактично здійснює елементи державної влади під час відсутності або при неспроможності офіційної влади і в умовах, що вимагають здійснення таких елементів влади.

Artikel 10- Verhalten einer aufständischen oder sonstigen Bewegung

1. Das Verhalten einer aufständischen Bewegung, die zur neuen Regierung eines Staates wird, ist als Handlung des Staates im Sinne des Völkerrechts zu werten.
2. Das Verhalten einer aufständischen oder sonstigen Bewegung, der es gelingt, in einem Teil des Hoheitsgebiets eines bestehenden Staates oder in einem seiner Verwaltung unterstehenden Gebiet einen neuen Staat zu gründen, ist als Handlung des neuen Staates im Sinne des Völkerrechts zu werten.
3. Dieser Artikel berührt nicht die Zurechnung eines Verhaltens zu einem Staat, gleichviel in welcher Beziehung es zu dem der betreffenden Bewegung steht, wenn dieses Verhalten auf Grund der Artikel 4 bis 9 als Handlung dieses Staates zu gelten hat.

Artikel 11 - Verhalten, das ein Staat als sein eigenes anerkennt und annimmt

Ein Verhalten, das einem Staat nach den vorstehenden Artikeln nicht zugerechnet werden kann, ist gleichwohl als Handlung des Staates im Sinne des Völkerrechts zu werten, wenn und soweit der Staat dieses Verhalten als sein eigenes anerkennt und annimmt.

Статья 10 Поведение повстанческого или иного движения

1. Поведение повстанческого движения, которое становится новым правительством государства, рассматривается как деяние данного государства по международному праву.
2. Поведение движения, повстанческого или иного, которому удается создать новое государство на части территории уже существовавшего государства или на какой-либо территории под его управлением, рассматривается как деяние этого нового государства по международному праву.
3. Настоящая статья не затрагивает присвоения государству какого-либо поведения, как бы то ни было связанного с поведением данного движения, которое рассматривается как деяние такого государства в силу статей 4.9.

Статья 11 Поведение, которое признается и принимается государством в качестве собственного

Поведение, которое не присваивается государству на основании предшествующих статей, тем не менее рассматривается как деяние данного государства по международному праву, если и в той мере, в какой это государство признает и принимает данное поведение в качестве собственного.

Стаття 10 Поведінка повстанського чи іншого руху

1. Поведінка повстанського руху, який стає новим урядом держави, розглядається як діяння цієї держави за міжнародним правом.
2. Поведінка руху, повстанського чи іншого, якому вдається створити нову державу на частині території вже існуючої держави або на будь-якій території під його управлінням, розглядається як діяння цієї нової держави за міжнародним правом.
3. Ця стаття не впливає на присвоєння державі будь-якої поведінки, як би це не було пов'язане з поведінкою даного руху, що розглядається як діяння такої держави в силу статей 4.9.

Стаття 11 Поведінка, яка визнається та приймається державою у якості власної

Поведінка, яка не присвоюється державі на підставі попередніх статей, проте розглядається як діяння цієї держави за міжнародним правом, якщо і в тій мірі, в якій це держава визнає та приймає дану поведінку як власну.

Kapitel III - Verletzung einer völkerrechtlichen Verpflichtung

Artikel 12 - Vorliegen der Verletzung einer völkerrechtlichen Verpflichtung

Eine Verletzung einer völkerrechtlichen Verpflichtung seitens eines Staates liegt vor, wenn eine Handlung dieses Staates nicht im Einklang mit dem steht, was die Verpflichtung, unabhängig von ihrem Ursprung oder ihrem Wesen, von ihm verlangt.

Artikel 13 - Gültige völkerrechtliche Verpflichtung eines Staates

Eine Handlung eines Staates stellt nur dann eine Verletzung einer völkerrechtlichen Verpflichtung dar, wenn die Verpflichtung zum Zeitpunkt der Handlung für den Staat bindend war.

Глава III Нарушение международно-правового обязательства

Статья 12 Наличие нарушения международно-правового обязательства

Нарушение государством международно-правового обязательства имеет место, когда деяние данного государства не соответствует тому, что требует от него данное обязательство, независимо от его происхождения или характера.

Статья 13 Международно-правовое обязательство, находящееся в силе для государства

Никакое деяние государства не является нарушением международно-правового обязательства, если это обязательство не связывает данное государство во время совершения деяния.

Розділ III Порушення міжнародно-правового зобов'язання

Стаття 12 Наявність порушення міжнародно-правового зобов'язання

Порушення державою міжнародно-правового зобов'язання має місце, коли діяння цієї держави не відповідає тому, що вимагає від неї дане зобов'язання, незалежно від його походження або характеру.

Стаття 13 Міжнародно-правове зобов'язання, що знаходиться в силі для держави

Ніяке діяння держави не є порушенням міжнародно-правового зобов'язання, якщо це зобов'язання не пов'язує дану державу під час вчинення діяння.

Artikel 14 Dauer der Verletzung einer völkerrechtlichen Verpflichtung

1. Die Verletzung einer völkerrechtlichen Verpflichtung durch eine nicht fortdauernde Handlung eines Staates tritt in dem Zeitpunkt ein, in dem die Handlung stattfindet, selbst wenn ihre Auswirkungen andauern.
2. Die Verletzung einer völkerrechtlichen Verpflichtung durch eine fortdauernde Handlung eines Staates erstreckt sich über den gesamten Zeitraum, während dessen die Handlung andauert und nicht im Einklang mit dieser völkerrechtlichen Verpflichtung steht.
3. Die Verletzung einer völkerrechtlichen Verpflichtung eines Staates, ein bestimmtes Ereignis zu verhindern, tritt ein, wenn das Ereignis stattfindet, und erstreckt sich über den gesamten Zeitraum, während dessen das Ereignis andauert und nicht im Einklang mit dieser Verpflichtung steht.

**Статья 14
Время, в течение которого длится нарушение международно-правового обязательства**

1. Нарушение международно-правового обязательства деянием государства, не носящим длящегося характера, происходит в тот момент времени, когда деяние совершается, даже если его последствия продолжаются.
2. Нарушение международно-правового обязательства деянием государства, носящим длящийся характер, длится в течение всего периода, во время которого это деяние продолжается и остается не соответствующим международно-правовому обязательству.
3. Нарушение международно-правового обязательства, требующего от государства предотвратить определенное событие, происходит, когда данное событие происходит, и длится в течение всего периода, во время которого это событие продолжается и остается не соответствующим этому обязательству.

**Стаття 14
Час, протягом якого триває порушення міжнародно-правового зобов'язання**

1. Порушення міжнародно-правового зобов'язання діянням держави, що не носить триваючий характер, відбувається в той момент часу, коли діяння відбувається, навіть якщо його наслідки тривають.
2. Порушення міжнародно-правового зобов'язання діянням держави, що носить такий тривалий характер, триває протягом усього періоду, під час якого це діяння триває та залишається не відповідним до міжнародно-правового зобов'язання.
3. Порушення міжнародно-правового зобов'язання, що вимагає від держави запобігання певній події, відбувається, коли ця подія відбувається, і триває протягом усього періоду, під час якого ця подія триває та залишається не відповідним до цього зобов'язання.

Artikel 15 - Verletzung durch eine zusammengesetzte Handlung

1. Die Verletzung einer völkerrechtlichen Verpflichtung eines Staates durch eine Reihe von Handlungen oder Unterlassungen, die in ihrer Gesamtheit als rechtswidrig definiert werden, tritt ein, wenn die Handlung oder Unterlassung stattfindet, die zusammen mit den anderen Handlungen oder Unterlassungen ausreicht, um den deliktischen Tatbestand zu erfüllen.

2. In einem solchen Fall erstreckt sich die Verletzung über den gesamten Zeitraum, der mit der ersten Handlung oder Unterlassung beginnt, und dauert so lange an, wie diese Handlungen oder Unterlassungen wiederholt werden und nicht im Einklang mit der völkerrechtlichen Verpflichtung stehen.

Статья 15 Нарушение, состоящее из составного деяния

1. Нарушение государством международно-правового обязательства посредством серии действий или бездействий, определяемых в совокупности как противоправные, происходит, когда происходит то действие или бездействие, которое, взятое вместе с другими действиями или бездействиями, является достаточным для того, чтобы составить международно-противоправное деяние.

2. В этом случае нарушение длится в течение всего периода начиная с первого из действий или бездействий данной серии и продолжается, пока такие действия или бездействия повторяются и остаются не соответствующими международно-правовому обязательству.

Стаття 15 Порушення, що складається зі складеного діяння

1. Порушення державою міжнародно-правового зобов'язання за допомогою серії дій або бездіяльності, які визначаються в сукупності як протиправні, відбувається, коли відбувається дія або бездіяльність, яка, взята разом з іншими діями або бездіяльністю, є достатньою для того, щоб скласти міжнародно-протиправне діяння.

2. У цьому випадку порушення триває протягом усього періоду, починаючи з першого з дій або бездіяльності даної серії і триває, поки такі дії або бездіяльності повторюються та залишаються не відповідними до міжнародно-правового зобов'язання.

Kapitel IV - Verantwortlichkeit eines Staates im Zusammenhang mit der Handlung eines anderen Staates

Artikel 16- Beihilfe oder Unterstützung bei der Begehung einer völkerrechtswidrigen Handlung

Ein Staat, der einem anderen Staat bei der Begehung einer völkerrechtswidrigen Handlung Beihilfe leistet oder Unterstützung gewährt, ist dafür völkerrechtlich verantwortlich,
a) wenn er dies in Kenntnis der Umstände der völkerrechtswidrigen Handlung tut und
b) wenn die Handlung völkerrechtswidrig wäre, wenn er sie selbst beginge.

Artikel 17- Leitung und Kontrolle bei der Begehung einer völkerrechtswidrigen Handlung

Ein Staat, der einen anderen Staat bei der Begehung einer völkerrechtswidrigen Handlung leitet und ihn kontrolliert, ist dafür völkerrechtlich verantwortlich,
a) wenn er dies in Kenntnis der Umstände der völkerrechtswidrigen Handlung tut und
b) wenn die Handlung völkerrechtswidrig wäre, wenn er sie selbst beginge.

Глава IV Ответственность государства в связи с деянием другого государства

Статья 16 Помощь или содействие в совершении международно-противоправного деяния

Государство, которое помогает или содействует другому государству в совершении последним международно-противоправного деяния, несет международную ответственность за это, если:
a) данное государство делает это, зная об обстоятельствах международно-противоправного деяния; и
b) деяние являлось бы международно-противоправным в случае его совершения данным государством.

Статья 17 Руководство и контроль в совершении международно-противоправного деяния

Государство, которое руководит другим государством и осуществляет контроль над ним в совершении последним международно-противоправного деяния, несет международную ответственность за данное деяние, если:
a) данное государство делает это, зная об обстоятельствах международно-противоправного деяния; и
b) деяние являлось бы международно-противоправным в случае его совершения данным государством.

Розділ IV Відповідальність держави у зв'язку з діянням іншої держави

Стаття 16 Допомога або сприяння у здійсненні міжнародно-протиправного діяння

Держава, яка допомагає або сприяє іншій державі у скоєнні останньою міжнародно-протиправного діяння, несе міжнародну відповідальність за це, якщо:
a) ця держава робить це, знаючи про обставини міжнародно-протиправного діяння; та
b) діяння було б міжнародно-протиправним у разі його здійснення цією державою.

Стаття 17 Керівництво та контроль у скоєнні міжнародно-протиправного діяння

Держава, яка керує іншою державою та здійснює контроль над нею у скоєнні останнім міжнародно-протиправного діяння, несе міжнародну відповідальність за дане діяння, якщо:
a) ця держава робить це, знаючи про обставини міжнародно-протиправного діяння; та
b) діяння було б міжнародно-протиправним у разі його здійснення цією державою.

Artikel 18 - Nötigung eines anderen Staates

Ein Staat, der einen anderen Staat nötigt, eine Handlung zu begehen, ist für diese Handlung völkerrechtlich verantwortlich,

- a) wenn die Handlung bei Abwesenheit von Nötigung eine völkerrechtswidrige Handlung des gezwungenen Staates wäre und
- b) wenn der nötigende Staat dies in Kenntnis der Umstände der Handlung tut.

Artikel 19 - Wirkung dieses Kapitels

Dieses Kapitel lässt die nach anderen Bestimmungen dieser Artikel bestehende völkerrechtliche Verantwortlichkeit des Staates, der die betreffende Handlung begeht, oder jedes anderen Staates unberührt.

Kapitel V - Umstände, welche die Rechtswidrigkeit ausschließen

Artikel 20- Einwilligung

Die gültige Einwilligung eines Staates in die Begehung einer bestimmten Handlung durch einen anderen Staat schließt die Rechtswidrigkeit dieser Handlung in Bezug auf den ersteren Staat aus, soweit die Handlung im Rahmen dieser Einwilligung bleibt.

Статья 18 Принуждение другого государства

Государство, которое принуждает другое государство к совершению какого-либо деяния, несет международную ответственность за данное деяние, если:

- a) такое деяние, если бы не принуждение, являлось бы международно-противоправным деянием принуждаемого государства; и
- b) принуждающее государство делает это, зная об обстоятельствах этого деяния.

Статья 19 Действие настоящей главы

Настоящая глава не затрагивает международной ответственности, на основании других положений этих статей, государства, которое совершает соответствующее деяние, ни любого другого государства.

Глава V Обстоятельства, исключающие противоправность

Статья 20 Согласие

Юридически действительное согласие государства на совершение конкретного деяния другим государством исключает противоправность этого деяния в отношении первого государства в той мере, в какой это деяние остается в пределах вышеуказанного согласия.

Стаття 18 Примус іншої держави

Держава, яка примушує іншу державу до вчинення будь-якого діяння, несе міжнародну відповідальність за дане діяння, якщо:

- a) таке діяння, якщо б не примус, було б міжнародно протиправним діянням держави, що примушується; та
- b) держава, що примушує, робить це, знаючи про обставини цього діяння.

Стаття 19 Дія цієї глави

Цей розділ не порушує міжнародної відповідальності, на підставі інших положень цих статей, держави, яка вчиняє відповідне діяння, ні будь-якої іншої держави.

Розділ V Обставини, що виключають протиправність

Стаття 20 Згода

Юридично дійсна згода держави на вчинення конкретного діяння іншою державою виключає протиправність цього діяння щодо першої держави у тій мірі, у якій це діяння залишається в межах вищевказаної згоди.

Artikel 21- Selbstverteidigung

Die Rechtswidrigkeit der Handlung eines Staates ist ausgeschlossen, wenn es sich bei der Handlung um eine rechtmäßige Maßnahme der Selbstverteidigung handelt, die im Einklang mit der Charta der Vereinten Nationen ergriffen wird.

Artikel 22- Gegenmaßnahmen auf Grund einer völkerrechtswidrigen Handlung

Die Rechtswidrigkeit der Handlung eines Staates, die mit einer völkerrechtlichen Verpflichtung gegenüber einem anderen Staat nicht im Einklang steht, ist ausgeschlossen, wenn und soweit die Handlung eine Gegenmaßnahme gegen den anderen Staat nach Kapitel II des Dritten Teils darstellt.

Статья 21 Самооборона

Противоправность деяния государства исключается, если это деяние является законной мерой самообороны, принятой в соответствии с Уставом Организации Объединенных Наций.

Статья 22 Контрмеры в связи с международно-противоправным деянием

Противоправность деяния государства, не соответствующего международно-правовому обязательству этого государства в отношении другого государства, исключается, если и в той мере, в какой это деяние является контрмерой, принятой против последнего государства в соответствии с главой II части третьей.

Стаття 21 Самооборона

Протиправність діяння держави виключається, якщо це діяння є законним заходом самооборони, прийнятої відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 22 Контрзаходи у зв'язку з міжнародно-протиправним діянням

Протиправність діяння держави, що не відповідає міжнародно-правовим зобов'язанням цієї держави щодо іншої держави, виключається, якщо і в тій мірі, в якій це діяння є спрямованим, прийнятим проти останньої держави відповідно до розділу II частини третьої.

Artikel 23- Höhere Gewalt

1. Die Rechtswidrigkeit der Handlung eines Staates, die mit einer völkerrechtlichen Verpflichtung dieses Staates nicht im Einklang steht, ist ausgeschlossen, wenn die Handlung auf höhere Gewalt, das heißt das Auftreten einer unwiderstehlichen Gewalt oder eines unvorhergesehenen Ereignisses, zurückzuführen ist, die außerhalb des Einflussesbereichs des Staates liegt und die Erfüllung der Verpflichtung unter den gegebenen Umständen tatsächlich unmöglich macht.

2. Absatz 1 findet keine Anwendung,

a) wenn die Situation höherer Gewalt entweder ausschließlich oder zusammen mit anderen Umständen auf das Verhalten des Staates zurückzuführen ist, der höhere Gewalt geltend macht, oder

b) wenn der Staat die Gefahr des Eintretens dieser Situation in Kauf genommen hat.

Статья 23 Форс-мажор

1. Противоправность деяния государства, не соответствующего международно-правовому обязательству этого государства, исключается, если это деяние обусловлено форс-мажором, то есть появлением непреодолимой силы или непредвиденного события, не поддающихся контролю государства, которые сделали в данных обстоятельствах выполнение обязательства материально невозможным.

2. Пункт 1 не применяется, если:

a) форс-мажорная ситуация обусловлена, либо целиком, либо в сочетании с другими факторами, поведением ссылающегося на нее государства; или

b) государство приняло на себя риск возникновения такой ситуации.

Стаття 23 Форс-мажор

1. Протиправність діяння держави, що не відповідає міжнародно-правовим зобов'язанням цієї держави, виключається, якщо це діяння обумовлено форс-мажором, тобто появою непереборної сили або непередбаченого події, що не піддаються контролю держави, які зробили в даних обставинах виконання зобов'язання матеріально неможливим.

2. Пункт 1 не застосовується, якщо:

a) форс-мажорна ситуація обумовлена, або цілком, або у поєднанні з іншими факторами, поведінкою держави, що посилається на неї; або
b) держава прийняла на себе ризик виникнення такої ситуації.

Artikel 24- Notlage

1. Die Rechtswidrigkeit der Handlung eines Staates, die mit einer völkerrechtlichen Verpflichtung dieses Staates nicht im Einklang steht, ist ausgeschlossen, wenn der Urheber der Handlung in einer Notlage keine andere geeignete Möglichkeit hat, sein eigenes Leben oder das Leben anderer Personen, die seiner Obhut anvertraut sind, zu retten.

2. Absatz 1 findet keine Anwendung, *a)* wenn die Notlage entweder ausschließlich oder zusammen mit anderen Umständen auf das Verhalten des Staates zurückzuführen ist, der sich auf die Notlage beruft, oder *b)* wenn die Handlung geeignet ist, eine vergleichbare oder größere Gefahr herbeizuführen.

Статья 24 Бедствие

1. Противоправность деяния государства, не соответствующего международно-правовому обязательству этого государства, исключается, если у исполнителя данного деяния не было в ситуации бедствия иного разумного способа спасти свою жизнь или жизнь вверенных ему других лиц.

2. Пункт 1 не применяется, если:
a) ситуация бедствия обусловлена, либо целиком, либо в сочетании с другими факторами, поведением ссылающегося на него государства; или
b) данное деяние с вероятностью создаст сравнимую или большую опасность.

Стаття 24 Лихо

1. Протиправність діяння держави, що не відповідає міжнародно-правовим зобов'язанням цієї держави, виключається, якщо у виконавця даного діяння не було в ситуації лиха іншого розумного способу врятувати своє життя або життя ввірених йому інших осіб.

2. Пункт 1 не застосовується, якщо:
a) ситуація лиха обумовлена, або цілком, або у поєднанні з іншими факторами, поведінкою держави, що посилається на нього; або
b) дане діяння з імовірністю створить порівнянну або більшу небезпеку.

Artikel 25- Notstand

1. Ein Staat kann sich nur dann auf einen Notstand als Grund für den Ausschluß der Rechtswidrigkeit einer Handlung, die mit einer völkerrechtlichen Verpflichtung dieses Staates nicht im Einklang steht, berufen, wenn die Handlung

a) die einzige Möglichkeit für den Staat ist, ein wesentliches Interesse vor einer schweren und unmittelbar drohenden Gefahr zu schützen, und
b) kein wesentliches Interesse des Staates oder der Staaten, gegenüber denen die Verpflichtung besteht, oder der gesamten internationalen Gemeinschaft ernsthaft beeinträchtigt.

2. In keinem Fall kann ein Staat sich auf einen Notstand als Grund für den Ausschluss der Rechtswidrigkeit berufen,

a) wenn die betreffende völkerrechtliche Verpflichtung die Möglichkeit der Berufung auf einen Notstand ausschließt oder
b) wenn der Staat zu der Notstandssituation beigetragen hat.

Artikel 26 - Einhaltung zwingender Normen

Dieses Kapitel schließt die Rechtswidrigkeit der Handlung eines Staates nicht aus, die mit einer Verpflichtung, die sich aus einer zwingenden Norm des allgemeinen Völkerrechts ergibt, nicht im Einklang steht.

Статья 25

Состояние необходимости

1. Государство не может ссылаться на состояние необходимости как на основание для исключения противоправности деяния, не соответствующего международно-правовому обязательству этого государства, за исключением тех случаев, когда это деяние:

a) является единственным для государства путем защиты существенного интереса от большой и неминуемой опасности; и

b) не наносит серьезного ущерба существенному интересу государства или государств, в отношении которых существует данное обязательство, или международного сообщества в целом.

2. В любом случае государство не может ссылаться на состояние необходимости как на основание для исключения противоправности, если:

a) данное международно-правовое обязательство исключает возможность ссылки на состояние необходимости; или

b) это государство способствовало возникновению состояния необходимости.

Статья 26

Соблюдение императивных норм

Ничто в настоящей главе не исключает противоправности любого деяния государства, если это деяние не соответствует обязательству, вытекающему из императивной нормы общего международного права.

Стаття 25

Стан необхідності

1. Держава не може посилатися на стан необхідності як на підставу для виключення протиправності діяння, що не відповідає міжнародно-правовим зобов'язанням цієї держави, за винятком тих випадків, коли це діяння:

a) є єдиним для держави шляхом захисту суттєвого інтересу від великої і неминучої небезпеки; та

b) завдає серйозного збитку істотного інтересу держави або держав, у відношенні яких існує таке зобов'язання, або міжнародного співтовариства в цілому.

2. У будь-якому випадку держава не може посилатися на стан необхідності як на підставу для виключення протиправності, якщо:

a) дане міжнародно-правове зобов'язання виключає можливість посилення на стан необхідності; або

b) ця держава сприяла виникненню стану необхідності.

Стаття 26

Дотримання імперативних норм

Ніщо у цьому розділі не виключає протиправності будь-якого діяння держави, якщо це діяння не відповідає зобов'язанню, що випливає з імперативної норми загального міжнародного права.

Artikel 27- Folgen der Geltendmachung von Umständen, welche die Rechtswidrigkeit ausschließen

Die Geltendmachung eines Umstands, der die Rechtswidrigkeit nach diesem Kapitel ausschließt, berührt nicht

- a) die Erfüllung der betreffenden Verpflichtung, wenn und soweit der die Rechtswidrigkeit ausschließende Umstand nicht weiter besteht;
- b) die Frage der Entschädigung für jeden durch die betreffende Handlung verursachten erheblichen Schaden.

ZWEITER TEIL -INHALT DER VÖLKERRECHTLICHEN VERANTWORTLICHKEIT EINES STAATES

Kapitel I- Allgemeine Grundsätze

Artikel 28- Rechtsfolgen einer völkerrechtswidrigen Handlung

Die völkerrechtliche Verantwortlichkeit eines Staates, die sich aus einer völkerrechtswidrigen Handlung nach den Bestimmungen des Ersten Teils ergibt, zieht die in diesem Teil beschriebenen Rechtsfolgen nach sich.

**Статья 27
Последствия ссылки на обстоятельство, исключающее противоправность**

Ссылка на обстоятельство, исключающее противоправность, в соответствии с настоящей главой не затрагивает:

- a) соблюдения данного обязательства, если и в той мере, в какой обстоятельства, исключающего противоправность, более не существует;
- b) вопроса о компенсации за любой материальный вред, причиненный данным деянием.

**ЧАСТЬ ВТОРАЯ
СОДЕРЖАНИЕ МЕЖДУНАРОДНОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТИ ГОСУДАРСТВА**

Глава I

Общие принципы

**Статья 28
Юридические последствия международно-противоправного деяния**

Международная ответственность государства, которую влечет за собой международно-противоправное деяние в соответствии с положениями части первой, порождает юридические последствия, установленные в настоящей части.

**Стаття 27
Наслідки посилання на обставину, що виключає протиправність**

Посилання на обставину, що виключає протиправність, відповідно до цього розділу не впливає на:

- a) дотримання даного зобов'язання, якщо і в тій мірі, в якій обставини, що виключає протиправність, більш не існує;
- b) питання про компенсацію за будь-яку матеріальну шкоду, заподіяну даним діянням.

**ЧАСТИНА ДРУГА
ЗМІСТ МІЖНАРОДНОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ**

Розділ I

Загальні принципи

**Стаття 28
Юридичні наслідки міжнародно-протиправного діяння**

Міжнародна відповідальність держави, яку тягне за собою міжнародно-протиправне діяння відповідно до положень частини першої, породжує юридичні наслідки, встановлені у цій частині.

Artikel 29- Fortbestehen der Erfüllungspflicht

Die Rechtsfolgen einer völkerrechtswidrigen Handlung nach diesem Teil berühren nicht die fortbestehende Verpflichtung des verantwortlichen Staates zur Erfüllung der verletzen Verpflichtung.

Artikel 30- Beendigung und Nichtwiederholung

Der für die völkerrechtswidrige Handlung verantwortliche Staat ist verpflichtet,
a) die Handlung, falls sie andauert, zu beenden;
b) angemessene Zusagen und Garantien der Nichtwiederholung zu geben, falls die Umstände dies erfordern.

Artikel 31- Wiedergutmachung

1. Der verantwortliche Staat ist verpflichtet, volle Wiedergutmachung für den durch die völkerrechtswidrige Handlung verursachten Schaden zu leisten.
2. Der Schaden umfaßt jeden materiellen oder immateriellen Schaden, der durch die völkerrechtswidrige Handlung eines Staates verursacht worden ist.

Статья 29 Сохранение обязанности по исполнению обязательства

Юридические последствия международно-противоправного деяния согласно настоящей части не затрагивают сохраняющейся обязанности ответственного государства по исполнению нарушенного обязательства.

Статья 30 Прекращение и неповторение деяния

Государство, ответственное за международно-противоправное деяние, обязано:
a) прекратить это деяние, если оно продолжается;
b) предоставить надлежащие заверения и гарантии неповторения деяния, если того требуют обстоятельства.

Статья 31 Возмещение

1. Ответственное государство обязано предоставить полное возмещение вреда, причиненного международно-противоправным деянием.
2. Вред включает любой ущерб, материальный или моральный, нанесенный международно-противоправным деянием государства.

Статья 29 Збереження обов'язку щодо виконання зобов'язання

Юридичні наслідки міжнародно-протиправного діяння згідно з цією частиною не зачіпають збереження обов'язку відповідальної держави щодо виконання порушеного зобов'язання.

Статья 30 Припинення та неповторення діяння

Держава, відповідальна за міжнародно-протиправне діяння, зобов'язана:
а) припинити це діяння, якщо воно триває;
б) надати належні запевнення та гарантії неповторення діяння, якщо того вимагають обставини.

Статья 31 Відшкодування

1. Відповідальна держава зобов'язана надати повне відшкодування шкоди, заподіяної міжнародно-протиправним діянням.
2. Шкода враховує будь-які збитки, матеріальні чи моральні, нанесені міжнародно-протиправним діянням держави.

Artikel 32- Unerheblichkeit des innerstaatlichen Rechts

Der verantwortliche Staat kann sich nicht auf sein innerstaatliches Recht berufen, um die Nichterfüllung der ihm nach diesem Teil obliegenden Verpflichtungen zu rechtfertigen.

Artikel 33- Umfang der in diesem Teil aufgeführten völkerrechtlichen Verpflichtungen

1. Die in diesem Teil aufgeführten Verpflichtungen des verantwortlichen Staates können gegenüber einem anderen Staat, mehreren Staaten oder der gesamten internationalen Gemeinschaft bestehen, insbesondere je nach Wesen und Inhalt der völkerrechtlichen Verpflichtung sowie den Umständen ihrer Verletzung.
2. Dieser Teil berührt kein sich aus der völkerrechtlichen Verantwortlichkeit eines Staates ergebendes Recht, das einer Person oder einer Stelle, die kein Staat ist, unmittelbar erwächst.

Статья 32 Недопустимость ссылки на внутригосударственное право

Ответственное государство не может ссылаться на положения своего внутригосударственного права в качестве оправдания для невыполнения своих обязательств в соответствии с настоящей частью.

Статья 33 Объем международно-правовых обязательств, установленных в настоящей части

1. Обязательства ответственного государства, установленные в настоящей части, могут быть обязательствами в отношении другого государства, в отношении нескольких государств или в отношении международного сообщества в целом, что зависит, в частности, от характера и содержания международно-правового обязательства и обстоятельств нарушения.
2. Настоящая часть не затрагивает любого права, вытекающего из международной ответственности государства, которое может непосредственно приобретаться любым лицом или образованием, иным чем государство.

Стаття 32 Неприпустимість посилання на внутрішньодержавне право

Відповідальна держава не може посилатися на положення свого внутрішньодержавного права у якості виправдання для невиконання своїх зобов'язань згідно з цією частиною.

Стаття 33 Обсяг міжнародно-правових зобов'язань, які містяться у цій частині

1. Зобов'язання відповідальної держави, встановлені у цій частині, можуть бути зобов'язаннями щодо іншої держави, щодо кількох держав або щодо міжнародного співтовариства в цілому, що залежить, зокрема, від характеру і змісту міжнародно-правового зобов'язання та обставин порушення.
2. Ця частина не зачіпає будь-якого права, що впливає з міжнародної відповідальності держави, що може безпосередньо купуватися будь-якою особою або утворенням, іншим ніж держава.

Kapitel II - Wiedergutmachung des Schadens

Artikel 34- Formen der Wiedergutmachung

Die volle Wiedergutmachung des durch eine völkerrechtswidrige Handlung verursachten Schadens erfolgt durch Restitution, Schadenersatz und Genugtuung, entweder einzeln oder in Verbindung miteinander, in Übereinstimmung mit diesem Kapitel.

Artikel 35 Restitution

Ein für eine völkerrechtswidrige Handlung verantwortlicher der Begehung der Handlung herrschenden Zustand wiederherzustellen, sofern und soweit die Restitution

- a) nicht tatsächlich unmöglich ist;
- b) nicht mit einer Belastung verbunden ist, die außer allem Verhältnis zu dem Nutzen steht, der durch Restitution anstelle von Schadenersatz entsteht.

Artikel 36- Schadenersatz

1. Der für eine völkerrechtswidrige Handlung verantwortliche Staat ist verpflichtet, den durch die Handlung verursachten Schaden zu ersetzen, soweit dieser Schaden nicht durch Restitution wiedergutmacht wird.
2. Der Schadenersatz umfasst jeden finanziell meßbaren Schaden, einschließlich des entgangenen Gewinns, soweit ein solcher ermittelt wird.

Глава II Возмещение вреда

Статья 34 Формы возмещения

Полное возмещение вреда, причиненного международно-противоправным деянием, осуществляется в форме реституции, компенсации и сатисфакции, будь то отдельно или в их сочетании, в соответствии с положениями настоящей главы.

Статья 35 Реституция

Государство, ответственное за международно-противоправное деяние, обязано осуществить реституцию, то есть восстановить положение, которое существовало до совершения противоправного деяния, если и в той мере, в какой реституция:

- a) не является материально невозможной;
- b) не влечет за собой бремя, которое совершенно непропорционально выгоде от получения реституции вместо компенсации.

Статья 36 Компенсация

1. Государство, ответственное за международно-противоправное деяние, обязано компенсировать ущерб, причиненный таким деянием, насколько такой ущерб не возмещается реституцией.
2. Компенсация охватывает любой исчислимый в финансовом выражении ущерб, включая упущенную выгоду, насколько она установлена.

Розділ II Відшкодування шкоди

Стаття 34 Форми відшкодування

Повне відшкодування шкоди, заподіяної міжнародно-протиправним діянням, здійснюється у формі реституції, компенсації та сатисфакції, будь то окремо або у їх поєднанні, відповідно до положень цього розділу.

Стаття 35 Реституція

Держава, відповідальна за міжнародно-протиправне діяння, зобов'язана здійснити реституцію, тобто відновити становище, яке існувало до вчинення протиправного діяння, якщо і в тій мірі, у якій реституція:

- a) не є матеріально неможливою;
- b) не тягне за собою тягар, що є абсолютно непропорційним вигоді від отримання реституції замість компенсації.

Стаття 36 Компенсація

1. Держава, відповідальна за міжнародно-протиправне діяння, зобов'язана компенсувати збитки, завдані таким діянням, наскільки така шкода не відшкодовується реституцією.
2. Компенсація охоплює будь-які нараховані в фінансовому вираженні збитки, включаючи втрачену вигоду, наскільки вона встановлена.

Artikel 37- Genugtuung

1. Der für eine völkerrechtswidrige Handlung verantwortliche Staat ist verpflichtet, für den durch die Handlung verursachten Schaden Genugtuung zu leisten, soweit er nicht durch Restitution oder Schadenersatz wiedergutzumachen ist.
2. Die Genugtuung kann in Form des Geständnisses der Verletzung, eines Ausdrucks des Bedauerns, einer förmlichen Entschuldigung oder auf andere geeignete Weise geleistet werden.
3. Die Genugtuung darf nicht außer Verhältnis zu dem Schaden stehen und darf keine für den verantwortlichen Staat erniedrigende Form annehmen.

Artikel 38- Zinsen

1. Zinsen auf jede nach diesem Kapitel geschuldete Hauptforderung sind zahlbar, soweit dies notwendig ist, um eine vollständige Wiedergutmachung zu gewährleisten. Der Zinssatz und die Berechnungsmethode sind so festzusetzen, daß dieses Ergebnis erreicht wird.
2. Die Zinsen laufen von dem Tag, an dem der Kapitalbetrag hätte gezahlt werden sollen, bis zu dem Tag, an dem die Zahlungsverpflichtung erfüllt wird.

Статья 37 Сатисфакция

1. Государство, ответственное за международно-противоправное деяние, обязано предоставить сатисфакцию за вред, причиненный данным деянием, насколько он не может быть возмещен реституцией или компенсацией.
2. Сатисфакция может заключаться в признании нарушения, выражении сожаления, официальном извинении или выражаться в иной подобающей форме.
3. Сатисфакция не должна быть непропорциональна вреду и не может принимать формы, унижительной для ответственного государства.

Статья 38 Проценты

1. Проценты на любую основную сумму, причитающуюся согласно настоящей главе, начисляются, когда это необходимо для обеспечения полного возмещения. Ставка и метод расчета процентов определяются таким образом, чтобы достичь этого результата.
2. Проценты начисляются с даты, когда должна была быть выплачена основная сумма, по дату выполнения платежного обязательства.

Стаття 37 Сатисфакція

1. Держава, відповідальна за міжнародно-протиправне діяння, зобов'язана надати сатисфакцію за шкоду, заподіяну даним діянням, наскільки вона не може бути відшкодована реституцією або компенсацією.
2. Сатисфакція може полягати у визнанні порушення, вираженні жалю, офіційному вибачення або виражатися у іншій належній формі.
3. Сатисфакція не повинна бути непропорційною шкоді і не може приймати форми, принизливої для відповідальної держави.

Стаття 38 Відсотки

1. Відсотки на будь-яку основну суму до сплати згідно з цим розділом, нараховуються, коли це необхідно для забезпечення повного відшкодування. Ставка та метод розрахунку відсотків визначаються таким чином, щоб досягти цього результату.
2. Відсотки нараховуються від дати, коли повинна була бути виплачена основна сума, по дату виконання платіжного зобов'язання.

Artikel 39- Mitverschulden am Schaden

Bei der Festsetzung der Wiedergutmachung ist zu berücksichtigen, inwieweit der verletzte Staat oder eine Person oder Stelle, bezüglich deren Wiedergutmachung verlangt wird, den Schaden durch vorsätzliches oder fahrlässiges Tun oder Unterlassen mitverschuldet hat.

Kapitel III - Schwerwiegende Verletzungen von Verpflichtungen, die sich aus zwingenden Normen des allgemeinen Völkerrechts ergeben

Artikel 40- Anwendungsbereich dieses Kapitels

1. Dieses Kapitel findet Anwendung auf die völkerrechtliche Verantwortlichkeit, die begründet wird, wenn ein Staat eine sich aus einer zwingenden Norm des allgemeinen Völkerrechts ergebende Verpflichtung in schwerwiegender Weise verletzt.
2. Die Verletzung einer solchen Verpflichtung ist schwerwiegend, wenn sie eine grobe oder systematische Nichterfüllung der Verpflichtung durch den verantwortlichen Staat bedeutet.

Статья 39 Усугубление вреда

При определении возмещения учитывается усугубление вреда намеренным или небрежным действием или бездействием потерпевшего государства либо любого лица или образования, в отношении которого истребуется возмещение.

Глава III Серьезные нарушения обязательств, вытекающих из императивных норм общего международного права

Статья 40 Применение настоящей главы

1. Настоящая глава применяется к международной ответственности, которую влечет за собой серьезное нарушение государством обязательства, вытекающего из императивной нормы общего международного права.
2. Нарушение такого обязательства является серьезным, если оно сопряжено с грубым или систематическим невыполнением обязательства ответственным государством.

Стаття 39 Посилення шкоди

При визначенні відшкодування враховується збільшення шкоди навмисною або недбалою дією або бездіяльністю потерпілої держави або будь-якої особи або утворення, щодо якої запитується відшкодування.

Розділ III Серйозні порушення зобов'язань, що впливають з імперативних норм загального міжнародного права

Стаття 40 Застосування цього розділу

1. Цей розділ застосовується до міжнародної відповідальності, яку тягне за собою серйозне порушення державою зобов'язання, що випливає з імперативної норми загального міжнародного права.
2. Порушення такого зобов'язання є серйозним, якщо воно пов'язане з грубим або систематичним невиконанням зобов'язання відповідальною державою.

Artikel 41- Besondere Folgen der schwerwiegenden Verletzung einer Verpflichtung nach diesem Kapitel

1. Die Staaten arbeiten zusammen, um jeder schwerwiegenden Verletzung im Sinne des Artikels 40 mit rechtmäßigen Mitteln ein Ende zu setzen.
2. Kein Staat erkennt einen Zustand, der durch eine schwerwiegende Verletzung im Sinne des Artikels 40 herbeigeführt wurde, als rechtmäßig an oder leistet Beihilfe oder Unterstützung zur Aufrechterhaltung dieses Zustands.
3. Dieser Artikel berührt nicht die anderen in diesem Teil genannten Folgen und alle weiteren Folgen, die eine Verletzung, auf die dieses Kapitel Anwendung findet, nach dem Völkerrecht nach sich ziehen kann.

**Статья 41
Особые последствия серьезного нарушения обязательства согласно настоящей главе**

1. Государства должны сотрудничать с целью положить конец правомерными средствами любому серьезному нарушению по смыслу статьи 40.
2. Ни одно государство не признает правомерным положение, сложившееся в результате серьезного нарушения по смыслу статьи 40, и не оказывает помощи или содействия в сохранении такого положения.
3. Настоящая статья не затрагивает других последствий, указанных в настоящей части, и таких дальнейших последствий, которые может влечь за собой нарушение, к которому применяется настоящая глава, в соответствии с международным правом.

**Стаття 41
Особливі наслідки серйозного порушення зобов'язання згідно з цим розділом**

1. Держави повинні співпрацювати з метою покласти край правомірними засобами будь-якому серйозному порушенню за змістом статті 40.
2. Жодна держава не визнає правомірним положення, що склалося у результаті серйозного порушення за змістом статті 40, і не надає допомоги або сприяння у збереженні такого становища.
3. Ця стаття не впливає на інші наслідки, зазначені у цій частині, і такі подальші наслідки, які можуть тягти за собою порушення, на яке поширюється цей розділ, відповідно до міжнародного права.

**DRITTER TEIL - DURCHSETZUNG DER
VÖLKERRECHTLICHEN
VERANTWORTLICHKEIT EINES
STAATES**
**Kapitel I - Geltendmachung der
Verantwortlichkeit eines Staates**

**Artikel 42 Geltendmachung der
Verantwortlichkeit durch einen verletzten
Staat**

Ein Staat ist berechtigt, als verletzter Staat die Verantwortlichkeit eines anderen Staates geltend zu machen, wenn die Verpflichtung, die verletzt wurde,
a) allein diesem Staat gegenüber besteht oder
b) gegenüber einer Gruppe von Staaten, die diesen Staat einschließt, oder gegenüber der gesamten internationalen Gemeinschaft, und die Verletzung der Verpflichtung
i) speziell diesen Staat betrifft oder
ii) so beschaffen ist, dass sie die Lage aller anderen Staaten, gegenüber denen die Verpflichtung besteht, hinsichtlich der weiteren Erfüllung der Verpflichtung grundlegend ändert.

**ЧАСТЬ ТРЕТЬЯ
ИМПЛЕМЕНТАЦИЯ МЕЖДУНАРОДНОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТИ ГОСУДАРСТВА**
**Глава I
Призвание государства к ответственности**

**Статья 42
Призвание к ответственности потерпевшим
государством**

Государство вправе в качестве потерпевшего государства призвать к ответственности другое государство, если нарушенное обязательство является обязательством в отношении:
a) этого государства в отдельности; или
b) группы государств, включающей это государство, или международного сообщества в целом, и нарушение этого обязательства:
i) особо затрагивает это государство; или
ii) носит такой характер, что радикальным образом меняет положение всех других государств, в отношении которых существует обязательство, в том что касается дальнейшего исполнения этого обязательства.

**ЧАСТИНА ТРЕТЯ
ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ**
**Розділ I
Закликання держави до відповідальності**

**Стаття 42
Закликання до відповідальності потерпілою
державою**

Держава має право у якості потерпілої держави закликати до відповідальності іншу державу, якщо порушене зобов'язання є зобов'язанням щодо:
a) цієї держави окремо; або
b) групи держав, що включає цю державу, або міжнародного співтовариства у цілому, та порушення цього зобов'язання:
i) особливо зачіпає цю державу; або
ii) носить такий характер, що радикальним чином змінює положення всіх інших держав, щодо яких існує зобов'язання, у тому що стосується подальшого виконання цього зобов'язання.

Artikel 43 - Anzeige des Anspruchs durch den verletzten Staat

1. Macht der verletzte Staat die Verantwortlichkeit eines anderen Staates geltend, so zeigt er diesem Staat seinen Anspruch an.
2. Der verletzte Staat kann insbesondere angeben,
 - a) welches Verhalten der verantwortliche Staat befolgen soll, um die völkerrechtswidrige Handlung, sofern sie andauert, zu beenden;
 - b) in welcher Form die Wiedergutmachung nach den Bestimmungen des Zweiten Teils erfolgen soll.

Artikel 44 - Zulässigkeit von Ansprüchen

Die Verantwortlichkeit eines Staates kann nicht geltend gemacht werden,

- a) wenn der Anspruch nicht im Einklang mit den anwendbaren Regeln über die Nationalität von Ansprüchen geltend gemacht wird;
- b) wenn auf den Anspruch die Regel über die Erschöpfung der innerstaatlichen Rechtsmittel Anwendung findet und nicht alle verfügbaren und wirksamen innerstaatlichen Rechtsmittel erschöpft wurden.

Статья 43 Уведомление о требовании потерпевшим государством

1. Потерпевшее государство, призывающее к ответственности другое государство, уведомляет это государство о своем требовании.
2. Потерпевшее государство может, в частности, указать:
 - a) поведение, которому ответственное государство должно следовать, с тем чтобы прекратить противоправное деяние, если это деяние продолжается;
 - b) какую форму должно принять возмещение в соответствии с положениями части второй.

Статья 44 Допустимость требований

Призвание государства к ответственности не может быть осуществлено, если:

- a) требование предъявлено не в соответствии с применимыми нормами о государственной принадлежности требований;
- b) к требованию применяется норма об исчерпании местных средств правовой защиты, а не все доступные и эффективные местные средства правовой защиты были исчерпаны.

Стаття 43 Повідомлення про вимогу потерпілою державою

1. Потерпіла держава, що закликає до відповідальності іншу державу, повідомляє цю державу про свою вимогу.
2. Потерпіла держава може, зокрема, вказати:
 - a) поведінку, яку відповідальна держава має наслідувати, з тим щоб припинити протиправне діяння, якщо це діяння триває;
 - b) яку форму має прийняти відшкодування відповідно до положень частини другої.

Стаття 44 Допустимість вимог

Закликання держави до відповідальності не може бути здійснено, якщо:

- a) вимога пред'явлена не відповідно до застосованих норм про державну приналежність вимог;
- b) до вимоги застосовується норма про вичерпання місцевих засобів правового захисту, але не всі доступні та ефективні місцеві засоби правового захисту були вичерпані.

**Artikel 45- Verlust des Rechts, die
Verantwortlichkeit eines Staates geltend
zu machen**

Die Verantwortlichkeit eines Staates kann nicht geltend gemacht werden,
a) wenn der verletzte Staat wirksam auf den Anspruch verzichtet hat;
b) wenn auf Grund des Verhaltens des verletzten Staates anzunehmen ist, daß er wirksam in das Erlöschen seines Anspruchs eingewilligt hat.

Artikel 46- Mehrheit verletzter Staaten

Werden mehrere Staaten durch dieselbe völkerrechtswidrige Handlung verletzt, so kann jeder verletzte Staat gesondert die Verantwortlichkeit des Staates geltend machen, der die völkerrechtswidrige Handlung begangen hat.

**Статья 45
Утрата права призывать к ответственности**

Призвание государства к ответственности не может быть осуществлено, если:
a) потерпевшее государство юридически действительным образом отказалось от требования; или
b) потерпевшее государство в силу его поведения должно считаться давшим молчаливое юридически действительное согласие на утрату права требования.

**Статья 46
Множественность потерпевших государств**

Если несколько государств являются потерпевшими в результате одного и того же международно-противоправного деяния, каждое потерпевшее государство может отдельно призвать к ответственности государство, совершившее это международно-противоправное деяние.

**Стаття 45
Втрата права заклимати до відповідальності**

Заклик держави до відповідальності не може бути здійснено, якщо:
a) потерпіла держава юридично правильно відмовилася від вимоги; або
b) потерпіла держава в силу її поведінки повинна вважатися такою, що дала мовчазну, юридично дійсну згоду на втрату права вимоги.

**Стаття 46
Множинність потерпілих держав**

Якщо кілька держав є потерпілими у результаті одного і того ж міжнародно-протиправного діяння, кожна потерпіла держава може окремо заклимати до відповідальності державу, яка вчинила це міжнародно-протиправне діяння.

Artikel 47- Mehrheit verantwortlicher Staaten

1. Sind mehrere Staaten für dieselbe völkerrechtswidrige Handlung verantwortlich, so kann in Bezug auf diese Handlung die Verantwortlichkeit eines jeden Staates geltend gemacht werden.

2. Absatz 1

- a) gestattet einem verletzten Staat nicht, einen Schadenersatz zu erlangen, der den von ihm erlittenen Schaden übersteigt;
- b) berührt nicht das Recht, bei den anderen verantwortlichen Staaten Rückgriff zu nehmen.

Статья 47

Множественность ответственных государств

1. Если несколько государств несут ответственность за одно и то же международно-противоправное деяние, в связи с данным деянием можно призвать к ответственности каждое из этих государств.

2. Пункт 1:

- a) не позволяет никакому потерпевшему государству получить в порядке компенсации больше, чем понесенный им ущерб;
- b) не затрагивает прав на предъявление регрессных требований в отношении других ответственных государств.

Стаття 47

Множинність відповідальних держав

1. Якщо кілька держав несуть відповідальність за одне і те ж міжнародно-протиправне діяння, у зв'язку з даним діянням можна закликати до відповідальності кожен з цих держав.

2. Пункт 1:

- a) не дозволяє жодній потерпілій державі отримати в порядку компенсації більше, ніж заподіяна їй шкода;
- b) не впливає на права на пред'явлення регресних вимог щодо інших відповідальних держав.

**Artikel 48- Geltendmachung der
Verantwortlichkeit eines Staates durch einen
anderen Staat als den verletzten Staat**

1. Jeder andere Staat als der verletzte Staat ist berechtigt, nach Absatz 2 die Verantwortlichkeit eines anderen Staates geltend zu machen,
a) wenn die Verpflichtung, die verletzt wurde, gegenüber einer Gruppe von Staaten besteht, die diesen Staat einschließt, und zum Schutz eines gemeinschaftlichen Interesses der Gruppe begründet wurde, oder
b) wenn die Verpflichtung, die verletzt wurde, gegenüber der gesamten internationalen Gemeinschaft besteht.

2. Jeder Staat, der nach Absatz 1 berechtigt ist, die Verantwortlichkeit eines Staates geltend zu machen, kann von dem verantwortlichen Staat verlangen,
a) im Einklang mit Artikel 30 die völkerrechtswidrige Handlung zu beenden sowie Zusagen und Garantien der Nichtwiederholung zu geben und
b) die Verpflichtung zur Wiedergutmachung nach den vorstehenden Artikeln zu Gunsten des verletzten Staates oder der Begünstigten der Verpflichtung, die verletzt wurde, zu erfüllen.

3. Die in den Artikeln 43, 44 und 45 genannten Bedingungen für die Geltendmachung der Verantwortlichkeit durch einen verletzten Staat finden Anwendung auf die Geltendmachung der Verantwortlichkeit durch einen Staat, der nach Absatz 1 dazu berechtigt ist.

**Статья 48
Призвание к ответственности государством,
иным, чем потерпевшее
государство**

1. Любое государство, иное, чем потерпевшее государство, вправе призвать к ответственности другое государство в соответствии с пунктом 2, если:
a) нарушенное обязательство является обязательством в отношении группы государств, включающей это государство, и установлено в целях защиты коллективного интереса этой группы; или
b) нарушенное обязательство является обязательством в отношении международного сообщества в целом.

2. Любое государство, которое вправе призвать к ответственности в соответствии с пунктом 1, может требовать от ответственного государства:
a) прекращения международно-противоправного деяния и предоставления заверений и гарантий неповторения в соответствии со статьей 30; и
b) исполнения обязательства по возмещению в соответствии с предыдущими статьями в интересах потерпевшего государства или бенефициариев нарушенного обязательства.

3. Условия призыва к ответственности потерпевшим государством согласно статьям 43, 44 и 45 применяются к призыву к ответственности государством, которое вправе сделать это согласно пункту 1.

**Стаття 48
Заклик до відповідальності державою, іншою,
ніж потерпіла
держава**

1. Будь-яка держава, що не є потерпілою державою, має право закликати до відповідальності іншу державу відповідно до пункту 2, якщо:
a) порушене зобов'язання є зобов'язанням щодо групи держав, що включає цю державу, та встановлене з метою захисту колективного інтересу цієї групи; або
b) порушене зобов'язання є зобов'язанням щодо міжнародного співтовариства в цілому.

2. Будь-яка держава, яка має право закликати до відповідальності відповідно до пункту 1, може вимагати від відповідальної держави:
a) припинення міжнародно-противоправного діяння і надання запевнень та гарантій неповторення відповідно до статті 30; та
b) виконання зобов'язання по відшкодуванню відповідно до попередніх статей в інтересах потерпілої держави або бенефіціаріїв порушеного зобов'язання.

3. Умови закликання до відповідальності потерпілою державою відповідно до статей 43, 44 і 45 застосовуються до покликання до відповідальності державою, яка має право зробити це згідно з пунктом 1.

Kapitel II - Gegenmaßnahmen

Artikel 49 - Zweck und Begrenzung von Gegenmaßnahmen

1. Der verletzte Staat darf gegen den für die völkerrechtswidrige Handlung verantwortlichen Staat Gegenmaßnahmen nur zu dem Zweck ergreifen, ihn zur Erfüllung seiner Verpflichtungen nach dem Zweiten Teil zu veranlassen.
2. Gegenmaßnahmen sind auf die vorübergehende Nichterfüllung völkerrechtlicher Verpflichtungen begrenzt, die der die Maßnahmen ergreifende Staat gegenüber dem verantwortlichen Staat hat.
3. Gegenmaßnahmen sind möglichst in einer Weise zu ergreifen, die die Wiederaufnahme der Erfüllung der betreffenden Verpflichtungen zuläßt.

Глава II Контрмеры

Статья 49 Цель и пределы контрмер

1. Потерпевшее государство может принимать контрмеры против государства, ответственного за международно-противоправное деяние, только с целью побудить это государство выполнить его обязательства согласно части второй.
2. Контрмеры ограничиваются временным неисполнением международно-правовых обязательств, принимающего такие меры государства в отношении ответственного государства.
3. Контрмеры, по возможности, принимаются таким образом, чтобы позволить возобновление исполнения соответствующих обязательств.

Розділ II Контрзаходи

Стаття 49 Мета і межі контрзаходів

1. Потерпіла держава може приймати контрзаходи проти держави, відповідальної за міжнародно-протиправне діяння, тільки з метою спонукати цю державу виконати її зобов'язання згідно з частиною другою.
2. Контрзаходи обмежуються тимчасовим невиконанням міжнародно-правових зобов'язань держави, що приймає такі заходи щодо відповідальної держави.
3. Контрзаходи, по можливості, приймаються таким чином, щоб дозволити відновлення виконання відповідних зобов'язань.

Artikel 50- Verpflichtungen, die von Gegenmaßnahmen nicht berührt werden

1. Gegenmaßnahmen lassen folgende Verpflichtungen unberührt:

- a) die in der Charta der Vereinten Nationen verankerte Verpflichtung, die Androhung oder Anwendung von Gewalt zu unterlassen;
- b) die Verpflichtungen zum Schutz der grundlegenden Menschenrechte;
- c) die Verpflichtungen humanitärer Art, die Repressalien verbieten;
- d) andere Verpflichtungen, die sich aus zwingenden Normen des allgemeinen Völkerrechts ergeben.

2. Der Staat, der Gegenmaßnahmen ergreift, ist nicht von seinen Verpflichtungen entbunden,

- a) die ihm nach einem Streitbeilegungsverfahren obliegen, das zwischen ihm und dem verantwortlichen Staat Anwendung findet;
- b) die Unverletzlichkeit der diplomatischen und konsularischen Vertreter, Räumlichkeiten, Archive und Dokumente zu achten.

Artikel 51- Verhältnismäßigkeit

Gegenmaßnahmen müssen in einem angemessenen Verhältnis zu dem erlittenen Schaden stehen, wobei die Schwere der völkerrechtswidrigen Handlung und die betreffenden Rechte zu berücksichtigen sind.

Статья 50 Обязательства, не затрагиваемые контрмерами

1. Контрмеры не могут затрагивать:

- a) обязательства воздерживаться от угрозы силой или ее применения, закрепленного в Уставе Организации Объединенных Наций;
- b) обязательств по защите основных прав человека;
- c) обязательств гуманитарного характера, запрещающих репрессалии;
- d) иных обязательств, вытекающих из императивных норм общего международного права.

2. Принимающее контрмеры государство не освобождается от выполнения своих обязательств:

- a) по любой процедуре урегулирования спора, применимой между ним и ответственным государством;
- b) уважать неприкосновенность дипломатических агентов и консульских должностных лиц, дипломатических и консульских помещений, архивов и документов.

Статья 51 Пропорциональность

Контрмеры должны быть соразмерны причиненному вреду с учетом тяжести международно-противоправного деяния и затронутых прав.

Стаття 50 Зобов'язання, яких не зачіпають контрзаходи

1. Контрзаходи не можуть зачіпати:

- a) зобов'язання утримуватися від загрози силою або її застосування, закріпленого у Статуті Організації Об'єднаних Націй;
- b) зобов'язань щодо захисту основних прав людини;
- c) зобов'язань гуманітарного характеру, що забороняють репресалії;
- d) інших зобов'язань, що впливають з імперативних норм загального міжнародного права.

2. Приймаюча контрзаходи держава не звільняється від виконання своїх зобов'язань:

- a) по будь-якій процедурі врегулювання спору, застосовної між нею та відповідальною державою;
- b) поважати недоторканність дипломатичних агентів та консульських посадових осіб, дипломатичних і консульських приміщень, архівів і документів.

Стаття 51 Пропорційність

Контрзаходи повинні бути відповідні завданій шкоді з урахуванням тяжкості міжнародно-протиправного діяння та порушених прав.

Artikel 52- Bedingungen für die Anwendung von Gegenmaßnahmen

1. Bevor der verletzte Staat Gegenmaßnahmen ergreift,
 - a) hat er den verantwortlichen Staat im Einklang mit Artikel 43 aufzufordern, die ihm nach dem Zweiten Teil obliegenden Verpflichtungen zu erfüllen;
 - b) hat er dem verantwortlichen Staat jeden Beschluß, Gegenmaßnahmen zu ergreifen, zu notifizieren und ihm Verhandlungen anzubieten.
2. Ungeachtet des Absatzes 1 Buchstabe b kann der verletzte Staat die dringlichen Gegenmaßnahmen ergreifen, die zur Wahrung seiner Rechte erforderlich sind.
3. Gegenmaßnahmen dürfen nicht ergriffen werden, und bereits ergriffene Gegenmaßnahmen müssen ohne schuldhaftes Zögern suspendiert werden,
 - a) wenn die völkerrechtswidrige Handlung nicht länger andauert und
 - b) wenn die Streitigkeit vor einem Gericht anhängig ist, das befugt ist, für die Parteien bindende Entscheidungen zu fällen.
4. Absatz 3 findet keine Anwendung, wenn der verantwortliche Staat die Streitbeilegungsverfahren nicht nach Treu und Glauben anwendet.

Статья 52 Условия, относящиеся к применению контрмер

1. До принятия контрмер потерпевшее государство должно:
 - a) потребовать, в соответствии со статьей 43, от ответственного государства выполнения его обязательств согласно части второй;
 - b) уведомить ответственное государство о любом решении принять контрмеры и предложить провести переговоры с этим государством.
2. Несмотря на положения пункта 1 b, потерпевшее государство может принимать такие неотложные контрмеры, которые необходимы для обеспечения его прав.
3. Контрмеры не могут приниматься, а в случае их принятия . должны приостанавливаться без необоснованного промедления, если:
 - a) международно-противоправное деяние прекращено; и
 - b) спор находится на рассмотрении суда или трибунала, компетентного выносить обязательные для сторон решения.
4. Пункт 3 не применяется, если ответственное государство не осуществляет добросовестно процедуры урегулирования спора.

Стаття 52 Умови, пов'язані із застосуванням контрзаходів

1. До прийняття контрзаходів потерпіла держава має:
 - a) вимагати, відповідно до статті 43, від відповідальної держави виконання її зобов'язань згідно з частиною другою;
 - b) повідомити відповідальній державі про будь-яке рішення прийняти контрзаходи та запропонувати провести переговори з цією державою.
2. Незважаючи на положення пункту 1 b, потерпіла держава може приймати такі невідкладні контрзаходи, які необхідні для забезпечення йогоїї прав.
3. Контрзаходи не можуть прийматися, а в разі їх прийняття, повинні припинитися без необґрунтованої затримки, якщо:
 - a) міжнародно-протиправне діяння припинено; та
 - b) спір знаходиться на розгляді суду або трибуналу, компетентного виносити обов'язкові для сторін рішення.
4. Пункт 3 не застосовується, якщо відповідальна держава не здійснює сумлінно процедури врегулювання спору.

Artikel 53- Beendigung der Gegenmaßnahmen

Gegenmaßnahmen sind zu beenden, sobald der verantwortliche Staat die ihm nach dem Zweiten Teil obliegenden Verpflichtungen in Bezug auf die völkerrechtswidrige Handlung erfüllt hat.

Artikel 54- Ergreifung von Maßnahmen durch andere Staaten als den verletzten Staat

Dieses Kapitel berührt nicht das Recht eines Staates, der nach Artikel 48 Absatz 1 berechtigt ist, die Verantwortlichkeit eines anderen Staates geltend zu machen, rechtmäßige Maßnahmen gegen diesen Staat zu ergreifen, um die Beendigung der Verletzung und die Wiedergutmachung zu Gunsten des verletzten Staates oder der Begünstigten der Verpflichtung, die verletzt wurde, sicherzustellen.

VIERTER TEIL - ALLGEMEINE BESTIMMUNGEN

Artikel 55 - Lex specialis

Diese Artikel finden keine Anwendung, wenn und soweit die Voraussetzungen für das Vorliegen einer völkerrechtswidrigen Handlung oder der Inhalt oder die Durchsetzung der völkerrechtlichen Verantwortlichkeit eines Staates speziellen Regeln des Völkerrechts unterliegen.

Статья 53 Прекращение контрмер

Контрмеры должны быть прекращены, как только ответственное государство выполнит свои обязательства, связанные с международно-противоправным деянием, согласно части второй.

Статья 54 Меры, принимаемые государствами, иными, чем потерпевшее государство

Настоящая глава не затрагивает права любого государства, которое в соответствии с пунктом 1 статьи 48 вправе призвать к ответственности другое государство, принять правомерные меры против этого государства для обеспечения прекращения нарушения и предоставления возмещения в интересах потерпевшего государства или бенефициариев нарушенного обязательства.

ЧАСТЬ ЧЕТВЕРТАЯ ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 55 Lex specialis

Настоящие статьи не применяются, если и в той мере, в какой условия наличия международно-противоправного деяния или содержание международной ответственности государства или ее имплементация определяются специальными нормами международного права.

Стаття 53 Припинення контрзаходів

Контрзаходи повинні бути припинені як тільки відповідальна держава виконає свої зобов'язання, пов'язані з міжнародно-протиправним діянням, згідно з частиною другою.

Стаття 54 Заходи, що вживаються державами, іншими, ніж потерпіла держава

Цей розділ не порушує права будь-якої держави, яка відповідно до пункту 1 статті 48 має право закликати до відповідальності іншу державу, прийняти правомірні заходи проти цієї держави для забезпечення припинення порушення та надання відшкодування в інтересах потерпілої держави або бенефіціаріїв порушеного зобов'язання.

ЧАСТИНА ЧЕТВЕРТА ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 55 Lex specialis

Справжні статті не застосовуються, якщо і в тій мірі, в якій умови наявності міжнародно-протиправного діяння або зміст міжнародної відповідальності держави або її імплементація визначаються спеціальними нормами міжнародного права.

Artikel 56 - Fragen der Staatenverantwortlichkeit, die nicht durch diese Artikel geregelt sind

Soweit Fragen der Verantwortlichkeit eines Staates für eine völkerrechtswidrige Handlung durch diese Artikel nicht geregelt werden, unterliegen sie weiterhin den anwendbaren Regeln des Völkerrechts (**Bemerkung genfer Abkommen IV – Zivilschutz zwingendes Völkerrecht**).

Artikel 57- Verantwortlichkeit internationaler Organisationen

Diese Artikel lassen Fragen der völkerrechtlichen Verantwortlichkeit einer internationalen Organisation oder eines Staates für das Verhalten einer internationalen Organisation unberührt.

Artikel 58 - Individuelle Verantwortlichkeit

Diese Artikel lassen Fragen der individuellen völkerrechtlichen Verantwortlichkeit von Personen, die im Namen eines Staates handeln, unberührt (Rückgriff des Staates).

Artikel 59 Charta der Vereinten Nationen

Diese Artikel lassen die Charta der Vereinten Nationen unberührt (**Trennung**).

**Статья 56
Вопросы ответственности государств, не регулируемые настоящими статьями**

Применимые нормы международного права продолжают определять вопросы ответственности государства за международно-противоправное деяние в той мере, в какой они не регулируются настоящими **статьями (Комментарий к Женевской конвенции IV - Обязательное международное право гражданской защиты)**.

**Статья 57
Ответственность международной организации**

Настоящие статьи не затрагивают вопросов ответственности по международному праву международной организации или любого государства за поведение международной организации.

**Статья 58
Индивидуальная ответственность**

Настоящие статьи не затрагивают вопросов индивидуальной ответственности по международному праву любого лица, действующего от имени государства.

**Статья 59
Устав Организации Объединенных Наций**

Настоящие статьи не затрагивают Устава Организации Объединенных Наций (**разделение**).

**Статья 56
Питання відповідальності держав, які не регулюються справжніми статтями**

Застосовні норми міжнародного права продовжують визначати питання відповідальності держави за міжнародно-протиправне діяння у тій мірі, у якій вони не регулюються цими статтями (Коментар до Женевської конвенції IV - Обов'язкове міжнародне право цивільного захисту).

**Статья 57
Відповідальність міжнародної організації**

Справжні статті не зачіпають питань відповідальності за міжнародним правом міжнародної організації або будь-якої держави за поведінку міжнародної організації.

**Статья 58
Індивідуальна відповідальність**

Справжні статті не зачіпають питань індивідуальної відповідальності за міжнародним правом будь-якої особи, що діє від імені держави.

**Статья 59
Статут Організації Об'єднаних Націй**

Справжні статті не зачіпають Статуту Організації Об'єднаних Націй (**поділ**).

